

היינט 12 זייטען

לאדזער טאגבלאט

פרייטאג, 19 grudnia 1930 r. פרייטאג, 19 דעצעמבער 1930

אונזערע פריינד אדעלא און מאקס זאנאטשקאווסקי צו דער בר-מצוה פון זייער זון יהודי לאלעק

לאירושי את העלמה התולה המהוללה מרת מלכה גדלי' (אלטסגור) עם בן נירה מר יהונתן ליכטנבוים

לאירושי בן-דודנו מר יחיאל גרילק את העלמה התולה העדינה מרת העלא שפירא

דאנקזאגונג די געזעהרטע לאדזער פראייניגטע מוזיקער אונטער דער לייטונג פון בעוואוסטען דיריגענט ה' אלחנא קאכאנסקי פילסודסקיענא

אויפפאדערונג דערמיט פאדער איך אויף דעם ה' ישעי' יעקב אלטער

Dr. Wołkowyski הצעגליעניאנא 36 ספעציעל-ארצט פאר הויט ווענערישע קראנקייטן

Dr. med. M. Lerner פלעגט די פיס PEDICURE S. Łódzki

אויברזיט ה' עמא ית ע"י ההכרזות הציוניות מחר במוצאי השבת (20.12) בשעה 6.30 בערב

ווארנונג אזוי ווי הבחור יוסף לייב ראזענבערג אויס לאדז ארטע ווארשעווסקא 5 האט נישט קיין פטורים

דאנקזאגונג דערמיט דריק איך אויס מיין טיפסטען דאנק דעם פרעזענט פון לאדזער קהלה-ראט ה' שלמה ברוינבער

בעקאנטמאכונג צוירנעריי אין מיין לאנג עקזיסטירענדע אויף זאוואדזקא 16

באראכאוו-אקאדעמיע געוויינט דעם 13-טען יאהרצייט פון אונזער פיהרער ב. באראכאוו

לאדזער יודען אויפמערקזאם! דערמיט מעלדען מיר, אז די בעוואוסטע קינסטלער די מוזיקער ברידער

בעקאנטמאכונג די פערואלטונג פון דער פירמע "ה. טאפאטשניק און קאמפ."

דער פרייטאג פאמיליע וועלנאזש פון זייער מאן, פאטער, זון, זון און ברודער נ"ע יהושע

צו דער פערלאנגונג פון אונזער ל. קוינע פרי. מאנא פרידעל מרדכי געוויינצמאן

א שותף מיט האפיטאר פון 15 ביז 20 טויזענד זלאטעס ווערט געזוכט צו א לאנג-אינגעפיהרט געשעפט

דער פאמיליע וועלנאזש צום פריהצי-טיגען טיט פון זייער זון, מאן, פאטער און ברודער נ"ע יהושע

צו פערקויפען א שפול-מאשין 8 שפינדעל אין גוטן צושטאנד אויך א מאטאר 1 פערד-קראפט Brown Boveri

פונטיאנאט "Pod Wawelem" דער בעקאנטער פונטיאנאט טיילט מיט, דאס פון 1-טען דעצעמבער 1930

יין פשר! אויב איהר האט נאך נישט געטרינקען דעם בעוואוסטן ראזינע-וויין פאמיליע

Bank Spółdzielczy Kupców i Przemysłowców w ŁODZI פראנט 1-טער שטאק

לעבט און באהערט דאס לאדזער טאגבלאט

אנפאל פון בעדואינער אויף די קאלאניע פון יהושע בעריכט פון פותל מערבי קאמיסיע איבערגעשיקט אין פעלקער-בונד הונדערטער פוילישע יודען דראהט ארויסגעשיקט צו ווערען פון פראנקרייך

טשענסעלאר זאל בלייבען הויך-קא-מיסאר אויב ווייטערע 5 יאהר?

ירושלים, 18. דעצ. (י"א) און די פאליטישע קריזיס ווערט אזעס געהאנדעלט דו פראגע, ווי לאנג טשענסעלאר וועט נאך בלייבען אויב זיין אים. עס האבען זיך פערשערט קלאנגען, אז דער קאלאניאל-מיסאר און לאנדאן האט געשלאסען טשענסעלאר.

נאך די איבערקעהרעניש איז גוואטאל אמא

ניו יארק, 18. דעצ. (י"א) גוואטאל אמא געפאלען 60 פערט. דאס לויט יודישע פארשונג פריע, אסאך טייל פון די ציוויל-פעריאקלעך פון ס'ע' זענען בעת די נאכען קאמפן און פאליטישע קריזיס.

אויסלענדער אפגעקויפט א פוילישע פאבריק

פאריז, 18. דעצ. (י"א) פוילישע פאבריק, פאריז, פאר א סך פון 18 הונדערט טויזנט, און אויסלענדער האבען אפגעקויפט די פאבריק.

סטאראסטא בעקומען א הארץ-שלאג

פאריז, 18. דעצ. (י"א) סטאראסטא בעקומען א הארץ-שלאג און איז נישט געווען פון איר. עס איז א פאליטישע קריזיס.

שקל-אקציע אין פולן גאנג

נישטאפען א ספעציעלע-קאמיסיע. מען גרייט זיך נעשטאם צום ציוויל-פעריאקלעך.

נישטאפען א ספעציעלע-קאמיסיע. מען גרייט זיך נעשטאם צום ציוויל-פעריאקלעך. די קאמיסיע וועט זיך באשעפטיקן מיט דער פאליטישער קריזיס אין פולן. די קאמיסיע וועט זיך באשעפטיקן מיט דער פאליטישער קריזיס אין פולן. די קאמיסיע וועט זיך באשעפטיקן מיט דער פאליטישער קריזיס אין פולן.

נישטאפען א ספעציעלע-קאמיסיע. מען גרייט זיך נעשטאם צום ציוויל-פעריאקלעך. די קאמיסיע וועט זיך באשעפטיקן מיט דער פאליטישער קריזיס אין פולן. די קאמיסיע וועט זיך באשעפטיקן מיט דער פאליטישער קריזיס אין פולן.

נישטאפען א ספעציעלע-קאמיסיע. מען גרייט זיך נעשטאם צום ציוויל-פעריאקלעך. די קאמיסיע וועט זיך באשעפטיקן מיט דער פאליטישער קריזיס אין פולן. די קאמיסיע וועט זיך באשעפטיקן מיט דער פאליטישער קריזיס אין פולן.

8=טונג!
דאס
לאדזער טאגעבלאט
פאקסט פון טעגליך 6 און נעגער מדיה
אוי אלע באהו-קאסטען
"Ruch"

הונדערטער פוילישע יודען זאלען ארויסגעשיקט ווערן פון פראנקרייך

פאריז, 18. דעצ. (י"א) הונדערטער פוילישע יודען זאלען ארויסגעשיקט ווערן פון פראנקרייך. די קאמיסיע וועט זיך באשעפטיקן מיט דער פאליטישער קריזיס אין פולן.

ערשטער קלאנג-קינג-טעאטער אין לאָדו
SPLendid
היינט פרעמיערע!!!
דער הערליכסטער סופער-פילם פון פראנצויזישער וועלט-פראדוקציע-א.ג.ו.
דער העניג'נס האלזבאנד
זיין מיטטערער פון אלע סאנדער דומא (אפערע) א פילם מיט זעהר שטארקע עמאציעס און אויסגעווענהעליכען אינהאלט. אין די הויפט-ראלען:
DIANA KARENNE, Jean Weber, Georges Lannes
אנהויב פון טעאטער 8, 6 און 10 און פאסטארטס אונטערטייט ביי צום אפרופען.

פון חנוכה-יאריד פון "וויזא"

היינטיגען שבת ווערט געשלאסען דער חנוכה-יאריד פון "וויזא". דערביי וועט פאקטורען א פירעליכע חנוכה-אופער. "וויזא" מאכט אנטערנענונגען, און שבת, דער לעצטער טאג פון חנוכה-יאריד זאל זיין צעהלרייך בעזוכט. צו

היינטיגען שבת ווערט געשלאסען דער חנוכה-יאריד פון "וויזא". דערביי וועט פאקטורען א פירעליכע חנוכה-אופער. "וויזא" מאכט אנטערנענונגען, און שבת, דער לעצטער טאג פון חנוכה-יאריד זאל זיין צעהלרייך בעזוכט. צו

היינטיגען שבת ווערט געשלאסען דער חנוכה-יאריד פון "וויזא". דערביי וועט פאקטורען א פירעליכע חנוכה-אופער. "וויזא" מאכט אנטערנענונגען, און שבת, דער לעצטער טאג פון חנוכה-יאריד זאל זיין צעהלרייך בעזוכט. צו

היינטיגען שבת ווערט געשלאסען דער חנוכה-יאריד פון "וויזא". דערביי וועט פאקטורען א פירעליכע חנוכה-אופער. "וויזא" מאכט אנטערנענונגען, און שבת, דער לעצטער טאג פון חנוכה-יאריד זאל זיין צעהלרייך בעזוכט. צו

אויפפאדערונג
לפאדער אויף דעם הערען. בראשטקאוסקי
נארוואיסקע 6 (בלאנזשע-געשעפט) צו ערלעדיגען דעם ענין וועגן די ביי איהם געקויפטע העמטשעס וואס האבען זיך אויסגעווישן פאר דעמאנסטראציעס אין געגענטן וועלע אין דעם ענין איבערגעגעבן אין פעריאך.
די אלגעמינע פערוואלונג פון דער גרופע, על המשמר" אין לאָדו.
אין צוזאמענהאנג מיט די לעצטע פאליטישע געשעענישען אין מיט דעם בעפארשטענדיגן 17 ציוויל-קאנגרעס רופט צוזאם די לאדזער גרופע, על המשמר" א אלגעמינע חברים-פערוואלונג, וועלכע קומט פאר זינגען ד. 21. ת. פונקט 7 אונטער אין לאָדו פון דער ציוויל-קאנגרעס (4 צענטל) אויף דער סאג-ארונג אקטועלע ציוויל-סטע פרויעלעך ווי אויך די וואהל-אקציע צום קאנגרעס. אין דער פערוואלונג בעטייליגן זיך רעד. י. גראוויק אין ד. ה. ליפשיץ.
Dr. med. **H. Borzekowska**
ספעציעל-ארצט פאר אקוסער און מוזיקן-קראנקהייטען
צוריקגעעהרט
Gdańska 44, tel. 185-88
נעמט אן פון 11 ביי 1 און פון 7 ביי 8 אונטער.

אנפאל פון בעדואינער אויב פון יהושע

דאס ווייכ-בונד ערלויבט אונז דאס ציוויל-פעריאקלעך.

ירושלים, 18. דעצ. (י"א) און די פאליטישע קריזיס ווערט אזעס געהאנדעלט דו פראגע, ווי לאנג טשענסעלאר וועט נאך בלייבען אויב זיין אים. עס האבען זיך פערשערט קלאנגען, אז דער קאלאניאל-מיסאר און לאנדאן האט געשלאסען טשענסעלאר.

הזמיר אגודה לספרות ולמורה עברית הזמיר

זונטאג, ד. 21. דעצ. 830 אונטער קומט פאר א טראדיציאנעלער חנוכה-אופער.

מיט דער בעטייליגונג פון כאר. ארקעסטער פירעל-סאלא, און מוזארטע אונטער דער לייטונג פון ה' זאבלא.

אין פראגראם געהען אריין די שאפונגען פון לאָדו, זילבער, שקלאר, פרא-קאפעט, א. א. רעפערענס וועגען חשמונאים זום-טוב - דיר. י. פרענקעל, רעזיניאציע. י. מ. מאשקאוויטש. בילעטען צו בעקומען אין קאסט פון הזמיר.

ערמארדען און בערויפט א יודישען האלץ סוחר

ירושלים, 18. דעצ. (י"א) און די פאליטישע קריזיס ווערט אזעס געהאנדעלט דו פראגע, ווי לאנג טשענסעלאר וועט נאך בלייבען אויב זיין אים. עס האבען זיך פערשערט קלאנגען, אז דער קאלאניאל-מיסאר און לאנדאן האט געשלאסען טשענסעלאר.

נױט צווישען בערלינער יודען ווערט אלץ שטארקער

אויס 7 איינוואוינער פון ירושלים ווערט געשלאסען דער חנוכה-יאריד פון "וויזא". דערביי וועט פאקטורען א פירעליכע חנוכה-אופער. "וויזא" מאכט אנטערנענונגען, און שבת, דער לעצטער טאג פון חנוכה-יאריד זאל זיין צעהלרייך בעזוכט. צו

אויס 7 איינוואוינער פון ירושלים ווערט געשלאסען דער חנוכה-יאריד פון "וויזא". דערביי וועט פאקטורען א פירעליכע חנוכה-אופער. "וויזא" מאכט אנטערנענונגען, און שבת, דער לעצטער טאג פון חנוכה-יאריד זאל זיין צעהלרייך בעזוכט. צו

הסתדרות "צעירי-מזרחי" בלודו, קילינסקי 44
זונטאג, דעם 7-טען טאג חנוכה, דעם 21-טען דעצעמבער 8 אונטער קומט פאר אין נייעם קאנצערט-זאל פיראמאזיטא 3 א גרויסע עמענטיליכע פערוואלונג.

Dr. med. G Gersztajn
ספעציעל-ארצט פאר אויגען-קראנקהייטען
(טראווגאטא) Traugutta 12
Telefon 175-10
נעמט אן פון 11 ביי 1 און פון 7 ביי 8 אונטער.

Dr. med. J. LUBICZ
Ortopeda
גראנסקא 25, טעל 183-17
העציעליכע פון מוזיקן און נעלעקטריק-אויסגערעטען מעדיצינע פון סלעצעס און גלייכער וועלכע ווערט געניצט פאר די קראנקעס געזען פון פון קאנסיליע סט. קארטעניש גרויסע א. א. ה. נעמט אן פון 7 ביי 8 און 2 ביי 4.30 נאכט.

נאך ארייה לאדזער פאבריקען האבען געמאכט זיך געשלאסען

נעכטען האט זיך געענדיגט דער קינדערגאנג - טערמין אין די גרעסטע לאדזער טעקסטיל פאבריקען און זיי ווערן אפגעשטעלט אויף עטליכע וואך-טען. די ארבייטער האבען בעקומען בעשטימטע זעכסן טעג, און זיי זענען ארבייטס-לאז, כדי צו קענען זיך רעגיסטרירען אויף שטיצע. דעם 29 יאנואר וועלען די אונטערשטיצונגען אויסגעצאלט ווערען.

די פאבריקען פון קארל בעניך, מארקוס קאהן, שוויקערט און שטיי-בערט האבען געקינדעט זייערע ארביי-טער פון 13 ד. ה. אן. די דאזיגע פאב-ריקען זאלען אנהויבען ארבייטען דעם 7. יאנואר 1931, כאטש די ארבייט האט אין זיי געזאלט אפגעשטעלט ווערען אויף אן אנובערגרייכטער צייט.

דאנציערס פאבריק האט געקינדעט די ארבייט פון 20 ד. ה. אן. איינערס פאבריק - פון 22 ד. ה. אן. לאנדז און וויי - פון 20 ד. ה. אן. פאנאסקי

ארבייטער אנטערווענירן ביים ארבייטס-מיניסטער

נעכטען איז אויסגעפארען קיין ווארשא א דעלעגאציע פון פראפעס-יאנעלע פאראייניקן, די דעלעגאציע וועט זיך ווענדען צום ארבייטס-מיני-סטער וועגען ארויסגעבען א פאר-רעדן דעם לאדזער ארבייטס-לאזן-פאנד מכה רעגיסטרירען אלע ארבייטס-לאזן-פאנען ארבייטער אויף שטיצע.

פון „לינת הצדקה“

אין משך פון די ערשטע 2 וואכען (פון 1. ביז 15. דעצעמבער ד. ה.) איז די באכט-פאנאקאציע אויסגעווערען אין ווארשע צו 272 געהעלדיקע פארשאל-ען, אקסער-פארשאלען - 8, איבערגעטרעט אין די שפיטאלען - 28.

דער פויקאליש-טעראמישער קאמיטעט האט אין משך פון די 2 וואכען דער-טולען ווארשע-פאנאקאציען - 149, דיאטער-מיע - 98, עלעקטרישע ווערקער - 48, סא-לוקס - 18. די לוח-טעקציע האט אויס-געפארעט 288 הילף-מכשירים. צו קרא-ען קען איז ארויסגעשיקט געווארען 68 פלענערישע.

יודישע פארלעזונגען וועגען שווינדוכט

אין צוזאמענהאנג מיט די געזען שווינדוכט-טען האט די געוועהנטלי-כע אפטיילונג ביים מאגיסטראט בעלשעס-טאן דורכגעפירט א ריזיג יודישע פאר-לעזונג וועגען שווינדוכט. שבת וועלען אין קינג „ראי“ (באלדער מארק) פאר-קומען צוויי פארלעזונגען אין יודיש פון דער ארויסגאנג און דער הערשענדיקער, דער ארויסגאנג איז אומיסט.

פון לאדזער האנדעלס-געריכט נאכוועהענישען פון באנהראטען; רעגולאציע

אין ענין פון פון ישיעה פרידלעב דערס אפארעלשעש, האט דער געריכט קאמיטאר פארשלאגען דעם געריכט, אז פרידלעבער זאל צוגעווענען ווערען צו פראנצוארסליכע פאר פרווילי-באנקראט, ווייל לויט, ווי ער האט פגעשטעלט אין די האנדעלס-ביכער, געריכט דאס בעשטימט אלס עקספערט אוי פרידלעבער נכשל געווארען. דאס ה' מאקסימיליאן קאנינק'ן, כדי אויס-צוגעהרען אקספערטיווע איצער סודי-צענדערס האנדעלס-ביכער.

די פירמע, נרעשטאסקי גליקסמאן און שותפים, אקציען-געזעלשאפט (פ.ע.) ריקאווער (83) איז אין מערץ ד. ה. ער-קערט געווארען א אפארעלשעש. די קרעדיטורען היבען אויף א פערזאנלעך געשלאסען א געמיינזאמען אפמאך אין אויסנועהלע אלס נגדיטיגע סידיקען דעם ארום. צעוואנדאוויש, מוריצע סודי-מאן און יאנאס ראזען.

יודיש טעאטער „פילהארמאניע“ נארטאוויטשא 20

נאך 8 גאסטשפילען פון בערימטען ארטיסט פון סטאניסלאווסקי'ס קונסט-טעאטער אין מאסקווא, פיסקאטער-טעאטער אין בערלין, מאריס שווארצ'ס יודיש קונסט-טעאטער

פאול פארטאו

היינט, פרייטאג, דעם 19 דעצ. 9. וויינער צוויי אין צוזאמענהאנג מיטן 50- יעהריגען יוגליי פון גרויסען יודישען דיכטער שלום אש פריערליכע גאט פון נקמה פרעמיערע

3 אקטן פון שלום אש, הויפט-ראל יענקעל שאפשוויטש-פ. באראטאו. פאר דער פארשטעלונג וועט האבן א ווארט וועגען דעם גרויסען יוגליי, דער פארזיצער פון יוד. טעקציע ביים ווערנאדאט-סינדיקאט. רעד. לאזאר פוקס

מארגן שבת, ד. 20 דעצ. 4 נאכטיטאג צו ביליגע פרייזן פון 80 גר. אן „דער פאטער“ היינט-ראל ריטמישער אדאלד-פ. באראטאו

מארגען שבת, דעם 20 דעצ. 9 אווענד ווידערהאלבונג פון דער אש-פרעמיערע „גאט פון נקמה“ 3 אקטן פון שלום אש, הויפט-ראל יענקעל שאפשוויטש-פאול באראטאו.

זונטאג, ד. 21 דעצ. 9 אווענד לטובת „בית-תלמים“ (הגיווערשער 40) טראגעדיע אין 3 אקטן 6 בילדער פון ערנסט טאלער, הויפט-ראל „הוינקמאן“ פאול באראטאו

מאנטאג, דעם 22-טען דעצ. 9 אווענד פאפולערע פארשטעלונג פון 80 גר. אן דראמא אין 4 אקטן פון גארדיק, הויפט-ראל „פרעמדער“ פאול באראטאו

דינסטאג, ד. 23-טען דעצ. 9 אוי. פאפולערע פארשטעלונג פון 80 גר. אן „גאט פון נקמה“ דראמא אין 3 אקטן פון שלום אש, הויפט-ראל יענקעל שאפשוויטש-פ. באראטאו

נעמען אנטויל: פרייען: מ. ראזען, ש. פלאום, י. פלאום, מ. פאנאנסקא, מענער: מ. אייזענבערג, ב. גרינבוים, ב. גרווויש, י. וויינבערג, מ. מעלמאן, מ. פאנאנסקי, א. קורק, ה. פלאום, סופליאר, מ. אייזענבערג, בילעטען צו בעקומען אין קאסע פון „פילהארמאניע“.

אמת געפינען אין א שאנה טראגעדיע פון אראנקען און ענטווישטען.

אויף נאווא-מילא 4 איז געמאכט געווארען א נענדעקונג א שרעקליכע זאך. ווען פרוי זאלעטא איז געגאנגען צעפס אריינגענגען אין דער קליידער-שאנק, האט זי צו איהר ביטערע ע-טויטונג געפונען הענגען אין דער שאנק איהר טויטען מאן, דעם 44-יעה-ריגען אנטאני זאלעטא. דער זעלבסט-מערדער איז א לאנגע צייט געווען ארבייטסלאז און קראנק. דערצו האט

איהר גענוא-מילא 4 איז געמאכט געווארען א נענדעקונג א שרעקליכע זאך. ווען פרוי זאלעטא איז געגאנגען צעפס אריינגענגען אין דער קליידער-שאנק, האט זי צו איהר ביטערע ע-טויטונג געפונען הענגען אין דער שאנק איהר טויטען מאן, דעם 44-יעה-ריגען אנטאני זאלעטא. דער זעלבסט-מערדער איז א לאנגע צייט געווען ארבייטסלאז און קראנק. דערצו האט

אויטאבוסען ווא-לאדז אויפגעהערט צו קורסירן

די אויטאבוסען, וואס האבען קור-סירט און שטח לאדז-ווא-פאבריקען האבען נעכטען אויפגעהערט צו קור-סירען.

לאדז
19. דעצ. 1930
זון אויסגאנג: 7:41
דין אויסגאנג: 7:15

טאג-בראניק

שבת - ערריען
הויבען זיך אי שבת
פון 20-טען ד. ה. הויבען זיך אן די ווינטער-פרייען אין די שולען. די תלמידים וועלען זיך אנהויבען דעם 3. יאנואר 1930.

אויספארענען פון ארץ-ישראל
עס זענען דערהאלטען געווארען צו-לויבנישען אויף צו פאררען קיין ארץ-ישראל פארן ענדע פון פארשען קריזע-פון מרים, אלעווישט ראזע, שרע-שעווען אברהם. די דערמאנטע דארטען זיך ווענדען אין ארץ-ישראל אמת-צע-נעלענאג (4) וועגען ערלייגען ווערען ווען פארמאלישען.

קלאנג-פילם-טעאטער
CASINO
היינט איז היינטערדיגע טעג!
דער העניג פון די בערג
מכטיגע עראטישע דראמא
הויפט-ראלן דאס אונטערגעליכע ליבעס-פארל פון פילם „דער שטורם“
John Barrymore, Camila Horn, Victor Varconyi
מיטרייסענדר אנהאלט! קאנצערט-שניל! זעה אונטערשטעלען פאן אויסערן פראגראם: קלאנג-צוגאבען אין לאנד אטוואליטעטען.
אנהויב פון די טעאטען טעגליך 4.30, 6, 8 און 10 אווענד, שבת און זונטאג פריהמארגענס פון 12 טיטאג אן צו די נידריגע פרייען

מעז קויפט שוין אויס נייע פאטענטען דעם 2. יאנואר וועלען זיך אנהויבען די קאנטראלעס

אין לאדז ווערען איצט שוין אויס-אויסגעקויפט פיל פאטענטען האנדעלס-און אינדוסטריע-אונטערנעמונגען. די פאטענטען מוזען אויסגעקויפט ווערען אונטערגענען ביזן 31. ד. ה. איינשליס-

פון יודישען פליי טער-פער אייז.

דער יודישער פליישער-פער אייז פריטריקאווער 24 האט אפגעהאלטען אונטערגענען פערזאנלעכע, אויף וועלכער עס איז אויסגעוועהלט געווען רען א נייע פערזאנלעכע אין פאלענע-דען צוזאמענשטעל:

אברהם משה פרידמאן (פרעזענט); שמואל גליקליך און שמואל אלטמאן (וויצע-פרעזענט); הערש גליקליך (סקר-רעטאר); מאיר ליבערמאן (קאסיר).

פערשאלטען בלוטן
גרויסער שפאנענדער ראמאן פון דער היינטיגער צייט

108 פארטענען

ווי אזוי רעדט ווייטש, זאגט מיר אלץ!
האט די גרעפן געציטערט.
ווען איהר וועט זיך בעהיטען אראפגעוועהן אין קעלער אריין, וועט איהר ווען, אז ס'איז דארט פערטען א בר-מינן, און פון א פרוי!
ווי, אויך פערשטעה דאך איהר נישט! איהר האט דאך ערשט געזען, אז פליקס האט די פרוי פון דארט אוועקגעפירט. אייביגענס וועט איהר גארנישט, אז ס'האט זיך דארט געפונען א פרוי.
אן, געריגע, דאס איז נישט שעה פון איהר! אויך האט דאך דאך איהר געזען, אז פליקס האט איהר האט מיט פליקס'ן זעהר דיטליך געקראט, אזוי, אז כ'האט נישט-וועלענדיג, אלץ געהערט, אויך אין דעם נאמען פון דער פרוי, וועלכער האט געזאלט דארט בערגאבען ווען רען אויף אנהויב! - האט געשמייכלעט דער האנאווער.
די גרעפן איז געווארען מיט-בלאט און נישט ארויס-געריצע קיין ווארט; דער וואנאווער האט דאן וועטער געזעט!

דארף איהר דען איהר פרוי, אז דאס אלץ, וואס איהר וועט בלייבט א סוד פאר דער גאנצער העלט ז איהר זעהט דאך, אז איהר האט נישט אדעלע פערברעכע-רישע אינטעלעקטן, ווי דער יענער פליקס. אויך מיר יא באלד געקומען צו איהר. פאר מיר גרויכט איהר נישט פון מורא האבען, אויך פאר איהר נישט פון איהר קיין שום בעלזונג, אויך האט גאר אנהויבען פלאן! און אויך וויל איהר אפען זאגען, אז איהר וועט צופרידען זיין ווען דער יענער-יונג וועט פאר זיך פערטאט בעשטרעפט ווערען. נאך וועגען דעם האט איהר איהר דאס אלץ דא דער-צעהלט.
- דערצעהלט מיר, אבער, ווי אזוי דער בר-מינן קומט אין קעלער אריין!
- דאס איז דאך זעלבסט-פערשטענדיק, געוויינליך גר-פון! פליקס האט שוין געוואוסט, ווי אזוי זיך צו פערשא-פען א מויטען קערפער. דעם יענען האט ער אראפגע-שליפען און קעלער אריין און איהר דארט אונטערגע-כעט, כדי איהר און איהר גענדיגער פאטער, זאלען טעגליך, אז זי איז געשטארבען.

אן, שרעקליך! - האט ארעלע געמומלעט. אבער דערצעהלט ווייטער, העלט מיר נישט אויף, זאגט מיר פון וואנען האט ער גענומען דעם בר-מינן?
- איהר קענט נאך אלץ נישט פערשטעהן, איהר האט דאך מכתב-געקומען וועגען דעם פערשוואונדען ווע-רען פון דער אלט ר קאסא?
- אלוא, לויט איהר רעדן, הייסט עס, אז דער מויטער קערפער פון דער אלטער ראמאן ליגט אונטען אין קעלער!
- יא, אזוי איז עס, געריגע גרעפן!
- גאט אין הימעל, איהר מינט דאך נישט צו זאגען, אז דער יענער פליקס האט ערשטערס די פרוי ראטמאן? אודאי האט ער זי ערמארדעט. ער האט דאך איהר בר-מינן געברויכט! מיר זי אן קעלער אראפגעוועהן!
- ער מינט דאך, נאטירליך, אז איהר וועט מיט איהם תהונה-האפען. איהר האט דאך איהם צוגעזאגט, אז איהר וועט איהם דאס צוליב טון דעמאלט, ווען ער וועט די פרוי לא-זען אומקומען, אבער ווער וועט, צוליב וואס ער האט די פרוי אוועקגעפירט און זי געזאלט לעבען. נאטירליך, האט ער ווידער אויסגעארבייט א סטיוולענישען פלאן, ווארעם צוליב דעם איז ער דאך בעגאנגען א מארד. ער האט זיך מסתמא גערעכענט, אז די אלטע ראמאן האט שוין גענוג לאנג געלעבט!
די גרעפן איז געווארען פיל אונטען און שרעק. איהרע ליפן זענען געווען ווי פערשלאסען און זי האט קיין ווארט נישט אויסגעברעט.
דער וואנאווער האט זיך אבער שפאטיש צולעצט און

